

TEDNIK OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

Leto III., št. 10 — Cena din 3.—

Ptuj, dne 10. marca 1950 —

GOVOR MARŠALA TITA

na velikem predvolivnem zborovanju v Splitu

Tovariši in tovarišice!

Dovolite mi predvsem, da Vas najteopleje pozdravim.

Prišel sem v Split s tovariši ne zato, da bi agitiral za volilne in vas pridobil, da bi glasovali za nove ljudske predstavnike ali za tiste, ki so že bili. V našem družbenem sistemu morajo priti predstavniki ljudstva pred ljudstvo samo zaradi tega, da polože račun o svojem delu in pokažejo stvarnost tako, kakršna je. Mi ravnamo drugače, ko pridemo na zborovanja, kakor pa je to bilo nekdaj. Ne prihajamo, da bi obljubljali nekaj o čemer nismo prepričani, da bomo izpolnili, prepričani pa sem, da ste vi nekoč velikokrat poslušali različne objube, ki skoraj nikdar niso bile izpolnjene. Prihajamo sem, da bi vsaj v kratkih potekih podali bilance in rezultate doseženih naporov, da bi povedali nekaj o tistem, kar ni dobro, da bi se popravilo, in da bi poudarili najosnovnejše naloge. Torej se naši govorji na volivnih skupščinah in zborovanjih ne razlikujejo prav nič od naših drugih velikih zborovanj, kajti vsa zborovanja, ki se prirejajo v današnji Jugoslaviji, imajo en smoter: čim bolj in čim širje združiti ljudske možnosti v močno celoto za izpolnjevanje velikanskih nalog, ki so še pred nami.

Ko smo šli na zadnje volitve, na prve volitve v novi Jugoslaviji, smo govorili o naših velikih uspehih v narodnoosvobodilni borbi, o revolucionarnem delu, ki so ga izvršili naši narodi. Govorili smo tudi o velikih nalogah, ki so pred nami in ki jih bomo izpolnili. Danes pojedemo na volitve, vedeni, da smo imeli velikanske uspehe v preteklosti, pa tudi zavedajoč se, da imamo še velike in težke naloge v prihodnosti. Te volitve bodo v znamenju načrtovanih naporov naših delovnih ljudi za vsakdanje izpolnjevanje nalog, postavljenih s petletnim planom, za izpolnjevanje vseh nalog, ki so v zvezi z graditvijo socializma v naši državi. Bilo bi zelo obširno, če bi moral danes tu kaževovali o vsem tem, kar smo izpolnili, in zato mislim, da o tem ni treba govoriti. Toda, na kratko rečeno: če človek, ki potuje po naši državi, pogleda, kaj vse je bilo storjeno in kaj vse se gradi, tedaj ne more reči, čeprav bi bil še tako sovražno razpoložen proti novi Jugoslaviji, da naši delovni ljudje niso storili vsega, kar morejo. Zaradi tega jih upravičeno občuduje ves svet. Storili smo vse, kar smo mogli in v zmanjšu nadčloveških naporov za ustvaritev boljšega jutrišnjega dne stopamo v te, po vrsti druge volitve v novi Jugoslaviji.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se danes vseeno vsaj deloma dotaknem nekaterih stvari, o katerih moramo govoriti, ker nam iz tujine, od zunaj očitajo in nas obrekajo, da nismo takoj rekoči nicesar da zboljšanje življenja naših delovnih ljudi. To govore zlobni ljudje, ki hočejo zavestno presebiti ne naše delovne ljudi in naše narode — kajti ti čutijo in vidijo, kaj so dobili — temveč delovno ljudstvo v svojih državah, kjer jim ni uspelo ali pa niso hoteli dati toliko, kolikor bi delovni ljudje lahko dobili in kolikor zaslužijo.

Ce pogledamo zboljšanje življenjskega standarda naših ljudi, bomo videli, da smo v teh štirih letih storili za naš delovski razred vse, kar smo mogli. Kot primer vam bom navedel tukaj nekaj števil. Ce vzamemo za leto 1939 indeks 100, bomo videli, da je povprečni dnevni zaslužek delavca, ki je takrat znašal 26 din, dosegel 1947. leta 114,50 din, 1948. leta 128,55 in 1949. leta 140,68 din. Glejte še primere: v kmetijstvu je bil dnevni zaslužek delavca leta 1939 povprečno 19,28 din, v rudarstvu 29,49 din in v industriji 32,16 din. Leta 1948 je bil povprečni dnevni zaslužek v kmetijstvu 109,88 din, v rudarstvu 154,98 din in v industriji 149,53 din. To pomeni, da povprečni dnevni zaslužek naših delovnih ljudi raste in da se postopno dvigača plače naših delavcev; podana je perspektiva, da se bo ta zaslužek dvigal še hitreje in še bolj v skladu z nadaljnjam našim razvojem. Toda lahko rečem, da se naraščanje dnevne meze ne bo toliko izražalo v dinarjih, v velikosti vsote, ki jo bo delavec prejel, kakor v zadovoljevanju življenjskih potreb naših delovnih ljudi.

Ce pogledamo, tovariši in tovarišice, kakšno je bilo socialno zavarovanje pred vojno in kakšno je danes, bomo videli, da je prav tako velika razlika. Veliko časa bi potrebovali, če bi hoteli naštaviti vse, kar smo storili po vojni in zato vam bom kot primer navedel samo nekatera podatke. Leta 1939 je

znašala povprečna hranarina na zavoranca na leto 136,13 din; če vzamemo to kot indeks 100%, teda vidimo, da se je 1945/46 povečala hranarina na 619,90% oziroma na 843,90 dinarja. Vidimo, velikanski napredek že v prvih letih po vojni. Leta 1947 pa je hranarina narasla na 923,70 din, t. j. na 682,25%. Leta 1948 je znašala 1160,78 din ali 853% v primeri z letom 1939; leta 1949 pa 1384,82 din, t. j. 1017,28% v primeri z letom 1939. Kaj to pomeni tovariši? To pomeni velikanski dvig življenjskega standarda naših delovnih ljudi v primeri z letom 1939, zlasti če vzamemo ta dvig tudi po širini, ne pa samo po višini, t. j. le za majhno število ljudi — kajti danes moramo življenjski standard ocenjevati po tem, za kolikšno število ljudi se je zboljšalo življenje.

Ce nadalje pogledamo splošni pregled zneskov, izplačanih na račun hranarine, bomo videli, da je bilo 1939. leta izdanih 120,096.000 din 1945. leta pa je bilo izplačanih 549,806.000 din, 1947. leta 901,787.000 dinarjev 1948. leta 1,390,616.000 in 1949. leta 1,938,746.830 dinarjev.

Ce nadalje vzamemo še druge skupne izdatke: za porode, pogrebe, zdravila, božičnice, različna zdravljenja itd., teda vidimo, da je skupna vsota taka: indeks proti 1939 100% — 1939 394,952.000, 1945/46 976,429.000, 1947 1,666,043.000, 1948: 3,332,661.000 in leta 1949: 4,349,667.594.

Kaj dokazuje to? To dokazuje, da je v novi Jugoslaviji socialno zavarovanje eno najvažnejših vprašanj naše ljudske oblasti. Zakaj? Zato, ker je tukaj oblast delovnega ljudstva. Naše delovno ljudstvo, naš delovni ljudje, ki so izvedli revolucionarno preobrazbo, pa so ustvarili, četudi ne popolnoma pa vse večno, kajno — boljše ter srečnejše življenje, kot pa je bilo nekdaj.

Mar smo dovoli storili za naše delovne ljudi v tem razdobju! Nismo še dovoli storili. In to ne zato, ker nismo hoteli in ker ne si znali, temveč zato, ker nismo mogli. Kajti dvigniti življenjski standard in zboljšati življenjske razmere naših delovnih ljudi, pomeni — storiti to za vse delovne ljudi v Jugoslaviji: za delavce v tovarnah in različnih drugih podjetjih in za uradnike ter uslužbence za naše ljudske inteligence in za naše ljudske kmetije, za vse tiste, ki konstruktivno delajo in za izpolnitve vsakdanjih nalog. Toda mi se nismo dovoli storiti, da bi to storili. Možnosti za to ustvarjanje imamo še sedaj z izpolnjevanjem petletnega plana, z graditvijo socializma.

Seveda bi bilo, tovariši in tovarišice, napačno zamolčati tisto, kar pri nas ni pravilno. Rad bi vam povedal samo nekaj besed o nekaterih nepravilnih stavilih. Zelo dobr vest, da imam navado govoriti več o negativnih stvarih kot o pozitivnih. Zakaj? Zaradi tega, ker pomenijo naši uspehi, rezultati naših naporov, z eno besedo vse listo, ke smo dosegli nenesljibili, nekaj, kar vsakdo vidi v vsakdanji praksi. O tem zares ni treba veliko govoriti. Več moramo govoriti o tistem, kar bi nas moribili ovtralo pri doseganju še večjih nesnežnih, torej — o negativnih stavilih.

Rad bi nekaj povedal o nekaterih pojavih, ki se tičejo upravljanja podjetij. V podjetjih imamo še precej posmehljivosti, ki se izražajo — čeprav to srečen pojaz — v nepravilnem tehnoščem organiziraju proizvodnega procesa na eni strani, na drugi strani pa v pomajkanju skrb za ljudi. I. Š. vrtce itd. To pa je tisto, čemur moramo posvetiti večjo pozornost.

Pogostokrat se je mislilo samo na tovarne, na stroje, na to, da bi ti stroji zurevajo in ne proizvadijo, ni pa se dovoli mislilo na ljudi, ki bodo pri teh strojih delali, ki imajo svoje življenje, svojo družino, ki morajo v podjetju občutiti, kaž pomeni socialistična ekonomika, kaž pomeni socialistična oblast in kakšno skrb ima ona zaanje. To morajo naši voditelji v podjetjih veliko bolj upoštevati, kot pa so upoštevali

Nadalje so se številni voditelji naših podjetij in odgovorni ljudje do danes premalo brigali, da bi prilegnili žensko delovno silo v podjetja. To izvira še iz starega tradicionalnega odpora proti priteviti žena v industrijo Seveda zahteva priteviti žena v industrijo tudi večjo skrb, kajti številne od teh žena imajo tudi otroke, ki jih je treba dati v otroške vrtce ali zavetišča, katerih pa so samezni direktori nočajo graditi. Taki ljudje, taki voditelji, taki direktorji — rato vedeti, da pri nas enakopravno žena z moškimi ni samo na papiru.

Ce pogledamo, tovariši in tovarišice, kakšno je bilo socialno zavarovanje pred vojno in kakšno je danes, bomo videli, da je prav tako velika razlika. Veliko časa bi potrebovali, če bi hoteli naštaviti vse, kar smo storili po vojni in zato vam bom kot primer navedel samo nekatera podatke. Leta 1939 je

znašala povprečna hranarina na zavoranca na leto 136,13 din; če vzamemo to kot indeks 100%, teda vidimo, da se je 1945/46 povečala hranarina na 619,90% oziroma na 843,90 dinarja. Vidimo, velikanski napredek že v prvih letih po vojni. Leta 1947 pa je hranarina narasla na 923,70 din, t. j. na 682,25%. Leta 1948 je znašala 1160,78 din ali 853% v primeri z letom 1939; leta 1949 pa 1384,82 din, t. j. 1017,28% v primeri z letom 1939. Kaj to pomeni tovariši? To pomeni velikanski dvig življenjskega standarda naših delovnih ljudi v primeri z letom 1939, zlasti če vzamemo ta dvig tudi po širini, ne pa samo po višini, t. j. le za majhno število ljudi — kajti danes moramo življenjski standard ocenjevati po tem, za kolikšno število ljudi se je zboljšalo življenje.

Ce nadalje pogledamo splošni pregled zneskov, izplačanih na račun hranarine,

bomo videli, da je bilo 1939. leta izdanih 120,096.000 din 1945. leta pa je bilo izplačanih 549,806.000 din, 1947. leta 901,787.000 dinarjev 1948. leta 1,390,616.000 in 1949. leta 1,938,746.830 dinarjev.

Ce nadalje vzamemo še druge skupne izdatke: za porode, pogrebe, zdravila, božičnice, različna zdravljenja itd., teda vidimo, da je skupna vsota taka:

indeks proti 1939 100% — 1939 394,952.000, 1945/46 976,429.000, 1947 1,666,043.000, 1948: 3,332,661.000 in leta 1949: 4,349,667.594.

Kaj dokazuje to? To dokazuje, da je v novi Jugoslaviji socialno zavarovanje eno najvažnejših vprašanj naše ljudske oblasti. Zakaj? Zato, ker je tukaj oblast delovnega ljudstva. Naše delovno ljudstvo, naš delovni ljudje, ki so izvedli revolucionarno preobrazbo, pa so ustvarili, četudi ne popolnoma pa vse večno, kajno — boljše ter srečnejše življenje, kot pa je bilo nekdaj.

Mar smo dovoli storili za naše delovne ljudi v tem razdobju! Nismo še dovoli storili. In to ne zato, ker nismo hoteli in ker ne si znali, temveč zato, ker nismo mogli. Kajti dvigniti življenjski standard in zboljšati življenjske razmere naših delovnih ljudi, pomeni — storiti to za vse delovne ljudi v Jugoslaviji: za delavce v tovarnah in različnih drugih podjetjih in za uradnike ter uslužbence za naše ljudske inteligence in za naše ljudske kmetije, za vse tiste, ki konstruktivno delajo in za izpolnitve vsakdanjih nalog. Toda mi se nismo dovoli storiti, da bi to storili. Možnosti za to ustvarjanje imamo še sedaj z izpolnjevanjem petletnega plana, z graditvijo socializma.

Seveda bi bilo, tovariši in tovarišice, napačno zamolčati tisto, kar pri nas ni pravilno. Rad bi vam povedal samo nekaj besed o nekaterih nepravilnih stavilih. Zelo dobr vest, da imam navado govoriti več o negativnih stvarih kot o pozitivnih. Zakaj? Zaradi tega, ker pomenijo naši uspehi, rezultati naših naporov, z eno besedo vse listo, ke smo dosegli nenesljibili, nekaj, kar vsakdo vidi v vsakdanji praksi. O tem zares ni treba veliko govoriti. Več moramo govoriti o tistem, kar bi nas moribili ovtralo pri doseganju še večjih nesnežnih, torej — o negativnih stavilih.

Rad bi nekaj povedal o nekaterih pojavih, ki se tičejo upravljanja podjetij. V podjetjih imamo še precej posmehljivosti, ki se izražajo — čeprav to srečen pojaz — v nepravilnem tehnoščem organiziraju proizvodnega procesa na eni strani, na drugi strani pa v pomajkanju skrb za ljudi. I. Š. vrtce itd. To pa je tisto, čemur moramo posvetiti večjo pozornost.

Pogostokrat se je mislilo samo na tovarne, na stroje, na to, da bi ti stroji zurevajo in ne proizvadijo, ni pa se dovoli mislilo na ljudi, ki bodo pri teh strojih delali, ki imajo svoje življenje, svojo družino, ki morajo v podjetju občutiti, kaž pomeni socialistična ekonomika, kaž pomeni socialistična oblast in kakšno skrb ima ona zaanje. To morajo naši voditelji v podjetjih veliko bolj upoštevati, kot pa so upoštevali

Nadalje so se številni voditelji naših podjetij in odgovorni ljudje do danes premalo brigali, da bi prilegnili žensko delovno silo v podjetja. To izvira še iz starega tradicionalnega odpora proti priteviti žena v industrijo Seveda zahteva priteviti žena v industrijo tudi večjo skrb, kajti številne od teh žena imajo tudi otroke, ki jih je treba dati v otroške vrtce ali zavetišča, katerih pa so samezni direktori nočajo graditi. Taki ljudje, taki voditelji, taki direktorji — rato vedeti, da pri nas enakopravno žena z moškimi ni samo na papiru.

Vsi ljudejmo niso enih misli. Ljudje so različnih misli in zato jih je treba preuzgajati. Brez preuzgoje ljudi ni socialistizma.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrijaliziramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socialistizem. Ne, to je ni socialistizem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socialistizma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje, eni in zato jih je treba preuzgajati.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrijaliziramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socialistizem. Ne, to je ni socialistizem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socialistizma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje, eni in zato jih je treba preuzgajati.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrijaliziramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socialistizem. Ne, to je ni socialistizem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socialistizma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje, eni in zato jih je treba preuzgajati.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrijaliziramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socialistizem. Ne, to je ni socialistizem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socialistizma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje, eni in zato jih je treba preuzgajati.

Ni dovolj, tovariši in tovarišice, da samo industrijaliziramo in elektrificiramo našo državo, nato pa rečemo, da je to socialistizem. Ne, to je ni socialistizem, to je samo ena izmed osnov za lažjo zgraditev socialistizma, oziroma za zboljšanje življenjskega standarda, za boljše življenje, eni in zato jih je treba preuzgajati.

Govor Maršala Tita v Splitu

(Nadalevanje s 1. strani)

to fašizm in veliko število ljudi je imelo fašistično zavest, ker so bili tako vzgojeni. Ni torej dovolj imeti samo tovarne, poleg njih je potrebno še nekaj drugega, to je pravilna vzgoja ljudstva, pravilna smer pri vzgojanju ljudstva. Mi smo likvidirali kapitalistično družbo ne le zato, da bi lažje zgradili industrijo, kajti kapitalizem je bil pri nas nesposoben, da bi jo zgradil, temveč tudi tako, da bi prevzogljili naše ljudi, da bi razumeli, kaj pomeni socializem, da bi razumeli, da pomeni socializem popolnoma drugačen pogled na vse kar se dogaja v državi, da bi socialistično mislili, da bi se vsak državljan zavedel odgovornosti pred svojo skupnostjo, pred celoto. Ta zavest je potrebna.

In kak je mogoče to zavest ustvariti kako je ljudstvo mogoče prevzgomljiti, dvingati do socialistične zavesti? Razumljivo je, da tega ni mogoče dosegiti s kakimi prisilnimi ali administrativnimi ukrepi, birokratizem, temveč s vsakdanjim vztrajnim pojasnjevanjem tistega, kar hočemo, kar je ljudstvu potrebno in kar je njegova dolžnost. Ljudstvo je mogoče samo na ta način vzgajati. Motijo se torej vsi tisti ljudje, ki si prizadevajo v veliki vmesni izvesti o čaterih ukrepih prisilno. To ni pravilno, to ni delo v ameri vzgajanja, temveč odvračanja ljudi.

Ne bom tukaj omenjal, kako se dela v nekaterih državah, ki grade socialistično, temveč kako nam ni treba delati. Kaj pomeni recimo birokratizem v neki državi? To je način rakanja za socialistično državo, ki se v njej ustavi. Birokratizem sploh ne upošteva razpoloženja ljudi, razpoloženja ljudstva. Ljudstvo je zanj brezbarvana masa. Birokratizem rešuje vse z dekretem, ne pogleda v življenje in dušo ljudstva, temveč vsiljuje tisto, kar misli, da je pravilno. Birokratizem je nezdravljiv s socialistično zakonitostjo. Načina s stvarnostjo. Tudi najnaprednejše zakone in uredbe spremenja v mrtve, neučinkovite akte in si prizadeva včas ljudi zakone, kjer koli more. Birokratizem se ne uči od ljudstva, temveč misli, da je zato tukaj, da samo uči ljudstvo. Tisti pa, tovariši ki si domisla, da je sposoben stalno učiti ljudstvo in da se mu ni treba učiti od ljudstva. Tisti pa, nikak voštitev, najmanj po socialistični voditelji.

Kašči govorim o birokratizmu, ne mislite, da ni kljice birokratizma tudi pri nas v Jugoslaviji. To je posledica lastnosti, ki je nekaj bil. Ta birokratizem pa pomeni, če ne bi bili budni proti njemu, velikansko novost v vseh panogah delavnosti — naši državi. Kaj pomeni birokratizem v pisarni, če si n. pr. v kakem uradu dopisujejo iz ene sobe v drugo, če ljudje nimajo neposrednega stika, temveč si drug drugemu pošljajo akte? Ljudje se teda spreminjajo v akte, zanje je akt svetinja in nič drugoga. To je birokratija. Ta pa povzroči — tam, kjer se vgnezdijo — da se oblast vedno bolj oddaljuje od ljudstva, da postala neljudska, da se postavlja nad ljudstvo, izgublja z njim stik. Nato pa povzroči tisto, česar ne sme povzročiti in kar nima nitiščen skupnega s socializmom. Tako pri nas ne more biti in tudi ne bo. Preganjam bomo birokratizem, pa naši so velja kar koli. Ne bomo dovolili, da bi se v našem zdravem državnem organizmu vgnezdil birokratizem. (Močno ploskanje in odobravanje).

Se neka stvar je, ki bi jo vam rad povedal. So ljudje — ni jih veliko število — ki si jemljejo za zgled recimo Sovjetsko zvezo in govore, da je sedaj diktatura proletariata ter si domisla, da ni treba krijeti pojasnjevati, da ta — hočec ročec — mora izpolniti, kar se mu odredil, all pa bo šel v zapor. Ne, tovarši, diktatura proletariata ima svoje zgodovinsko mesto, ima svojo zgodovinsko vlogo v odnosu do univenja razredov in razrednega sovražnika. Toda diktatura proletariata ne more biti sama sebi smoter, ne more biti uporabljena proti ljudstvu, proti samim delavcem, ne more biti proti prevzgoji ljudstva. Nujna je samo do tistega časa, dokler je potrebno, ko je razredni sovražnik ičan, da temu onemogoči zavrad revolucionarni razvoj, da razvije intenzivno delo za prevzgoje ljudi. Prevzgoja v odnosu na ljudstvo, na množice — ne diktature! Tisti, ki druge govore, se hočejo igrati diktaturom proletariata in čestokrat delajo to iz neke vneme, da jih ne bi obrekovali ali kritizirali informirovci itd. Ne, mi ne hočimo po tej poti. Točno je, da je pri nas diktatura proletariata, toda da izraz mora prihajati samo toliko, kolikor gre za izkorjenjenje razrednega sovražnika, kolikor gre za tiste, ki so sovražniki socialistične graditve, ki so sovražniki socializma. Kajti tudi to še je zgodovinska vloga diktature proletariata. Kolikor pa gre za ljudstvo, za tiste, ki ljubijo našo državo, ki žele graditi socialistem, ki delajo in grše, toda hočejo to popraviti, pa proti njim ni diktature proletariata. Do njih mora biti tovarški, vzgojni odnos vseh tistih, ki so na različnih položajih in so za to odgovorni. Tako in prav nič drugače po vijamo to stvar. (Soglasno odobravanje).

Nadalje imamo tudi tendenco tako imenovane budnosti, naravnost — prehrane budnosti. Razčlenil vam bom, kaj pomeni ta budnost. So ljudje, ki iz zagovorom budnosti sumnijo vse in vsakogar in si prizadevajo ustvariti nezaupanje vseh proti vsem. Tega pri nas ne bomo dovolili. To naj dovoljujo tisti, ki tako delajo izven naših

(Nadalevanje na 3. strani)

Avtrijska vlada je zahtevala od ZDA, Velike Britanije in Francije, da naj zmanjšajo svoje okupacijske sile v Avstriji. Nič podobnega avstrijska vlada ni zahtevala od sovjetske viade.

Predsednik Truman je zahteval od Kongresa potrebu pooblastila za začlembu rudnikov in mobilizacijo rudarjev.

Okrug 10.000 delavcev železarne Falk je pred nekaj dnevi zavzel te varniške prostore blizu Milana, kjer je uprava tovarne odpustila gotovo število delavcev, ki pa niso hoteli zapustiti dela.

Zaradi vedno novih poskusov avstrijskih oblastnikov, da bi zatrli sleherni pouk v slovenskem jeziku na Koroškem, so bili koroški Slovenci pred kratkim prisiljeni, se s pismom obrniti na Svet ministrov zemanjih zadev v Londonu, v katerem opozarjajo na gongo, ki jo vodijo koroški šolniki proti ostankom slovenskega šolstva na Koroškem.

Naglo sodišče je v Madridu odsodilo 17 španskih rodoljubov na zaporne kazni do 12 let. Obojeni so bili obtoženi, da so pomagali gverilcem v letu 1947.

V Italiji je stopilo v stavko 25.000 zdravnikov in uslužbencev državnega bolniškega fonda, ki zahtevalo povisjanje plač.

Volivce iz Marije Trnič in Prepolj najbolj zanimajo

gospodarska vprašanja

Volivcem iz Marije Trnič in Prepolj je v nedeljo 5. t. m. govoril tovarš dr. Jože Potrč.

S prirodnim nakazovanjem gospodarskih problemov v naši državi se je kandidat dr. Jože Potrč pribil volivcem,

kar jih je prisilil k pozornemu poslušanju, ki ni prenehalo ves čas njegovega, uro in pol dolgo trajajočega govorja. Mnogi, doslej premalo ali pomanjkljivo razloženi problemi so jim postali po nekaj besedah jasni.

Tov. dr. Jože Potrč je volivcem nakažeal pridobitev naše ljudske revolucije. V zanimalivem razvijanju problemov je prešel na pojasnjevanje graditve gospodarskega sistema ter na težave, ki se v zvezi s tem pojavljajo. Razumljiva jim je postala potreba graditve težke industrije, ki je predpogoj vsemu našemu napredku. Okrepilna je bila njihova pripravljenost na težave, ki so še pred nemi in ki bodo bogato poplačane, ko bodo objekti, ki so v gradnji, začeli dajati svoje prizvode. S tem bo pa na drugi strani zagotovljena samostojnost naše države in razširjena demokratičnost upravljanja.

Ob zaključku so se volivci zgrnili okrog svojega kandidata in živahno govor bi trajal lahko še dolgo. Tov. minister se je od volivcev poslovil, oni pa so ga povabili, da naj se pride med nje.

Februarske seje KLO so v ptuiskem okraju

marsikje zajele važna gospodarska vprašanja

KLO Starše se ne strinja s povišanjem plana odkupa živine

Na prvi seji izvršnega odbora, 12. februarja, so razpravljali o volitvah v Zvezno skupščino FLRJ, o planu odkupa živine, o obnovi ograje pokopalnišča, o inventarju KLO, o graditvi gasilskega doma v Zlatoljču, o ureditvi matičnega urada v prostorih KLO ter o stanovanjski komisiji.

Pri razpravljanju o planu odkupa živine so se zedinili za ugotovitev, da se v planom IO ne strinjajo ter emarajo, da je bil prvotni plan pravilno razbit in potren od OLO Ptuj. Poznejša komisija je plan razdrobil in zvišala, tako, da je višek pri goveji živini po planu 10.000 kilogramov in pri svinjah za 20 komadov. Vse organizacije so ugovarjale tej komisiji in so bili proti zvišanju. Nič ni pomagalo. Komisija je napravila po svoje. Izvršni odbor se čuti omalovažen.

Sklenili so, da bo celokupni odbor s pomočjo prostovoljnega dela pomagal pri obnovi ograje pokopalnišča. Za to bi potrebovali okrog 2000 kg cementa, za kar se priporočajo oblasti. To smatrajo za nujno, da ne bi imeli ljudje, ki mimo potujejo, slabega včasa. (Vprašamo se po včasu, ki ga imajo mimoidoči potniki ob pogledu na začeti zadružni dom in naseljenje stanovanjske prostore zgradbe za traktorsko postajo. — Op. ur.)

Novi KLO se je resno lotil vprašanja peči, lopat, žag, sekir, stolov in drugih predmetov, ki so last KLO, nahajajo pa se pri raznih posestnikih, ki teh predmetov niso plačali. KLO je imel razne stroje. Tudi ti ležijo pri posameznih posestnikih sedaj deloma pokvarjeni in nerabni. Vse to mora priti nazaj v upravo in nadzorstvo KLO. Prejšnji odbor se za to občeludsko imovino ni brigal.

Pri graditvi gasilskega doma v Zlatoljču bo izvršni odbor pomagal pri nabavi gasilskega orodja, obleke in drugih potrebskih. V zvezi s vprašanjem prostorov za matični urad so reševali vprašanje povno sprememb stanovanjskega prostora v uradni prostor. V stanovanjsko komisijo so imenovali Ekart Jakoba, Kacijan Franca in Stemberger Franca.

KLO Cirkulane ustanavlja krajevno mizarsko delavnico

Vrsto vprašanj je rešil KLO v prvi polovici februarja t. l. Mizarška delavnica drva za šolo, obvezna oddaja in nedeljske seje so bile osrednja vprašanja te seje.

Sklenili so, da bo mizarška delavnica v Primoževem lokalnu v Cirkulanh. Delavnico bo vodil mojster Znidarč Ivan, poleg njega pa bosta zaposlena še pomožni delavec, po potrebi pa se več delavcev.

Odbor je soglasno ugotovil, da nima možnosti za oddajo koruze, fižola, repe, korenja, pese, slame itd. ker smatraju, da pridek komaj zadošča za lastne potrebe.

Sklenili so, da bodo seje vršile ob nedeljah zaradi slabe udeležbe ob delavnikih. Sprejeli so tudi predlog, da bodo vložili pritožbo pri Uradu za prošnje in pritožbe pri vladni LRS zaradi prevelikih obvez na delavce oddaje goveje živine in prasičev.

V KLO Gradišča ne redijo svinj za prodajo

Na prvi seji KLO, 19. februarja t. l., so odborniki razpravljali o vprašanju, kateri odbornik bo prevzel tajniške posle, kako bodo opravili pogine zakolne živine, kako bodo odkupili zaostanek iz januarja in februarja t. l., o ustanovitvi prostavnega in socialno zdravstvenega sveta, o popravilu pisarne KLO, o postavljaju ograje okrog šole, o popravilu žol. vodnjaka, o obnovi domov Mohorka Ivana iz Siteža ter Tomazin Antonia pri Bolfenku.

Vprašanje tajnika je ostalo odprtje. Glede ostalih vprašanj so se zadolžili: Salamun Jurij iz Narapeli, Pišer Veronika iz Siteža in Haložan Maks iz Planinskega so imenovani v komisijo, ki bo ugotovljala slajce in vzroke pozivne živine ter sestavila tozadovni zapisnik. Za odkup živine 22. februarja so razdelili obvezovalno nalogo po volivnih entitetah. Tov. Benedik Avgust je prevzel nalogo ustanovitve prostavnega sveta, tov. Čeljan Franc pa nalogo ustanovitve zdravstvenega sveta. Poročevalc za kom. zadeve tov. Sakelšek Rudolf je dobil nalogo izdelave proračuna potrebnega materiala za popravilo pisarne KLO in izvršitev ostalih nujnih del.

Po končani seji se je celotni odbor neneležil predvolivnega sestanka.

Odborniki iz Skorišnjaka niso za premestitev sedeža KLO

Nedeljska seja, 19. februarja t. l., je bila hitro končana zaradi različnega mnenja odbornikov glede predloga OLO, da bi bili sedež KLO premeščen iz Skorišnjaka v Gradišče.

Odborniki iz Skorišnjaka so s tem predlogom niso strinjali.

Ker ni prišlo do sporazuma v tem vprašanju, se drugih vprašanj niso lotili.

V Doleni je bil slab pridelek sadjevca

Izvršni odbor je 14. februarja na seji po daljši diskusiji o prodaji žganja in sadjevca formaliziral ugotovitev, da zaradi lanskoletne toče v vinogradih in sadnjavkih vinogradnikom niso pridelovali viška sadjevca in žganja. V kolikor so imeli na razpolago sadje, so ga prodali in ga niso pridelali sadjevca. Za kolicino 1850 litrov sadjevca sklepajo, da jo bo mogoče odkupiti in je KLO prevzel organizacijo prevzem.

Zedinili so se tudi pri ugotovitvi, da 4 ha čistega nasada sončnic ne bo mogče realizirati, ker znaša vmesni nasad inha Širk je sejejo kot vmesni nasad niti za lastne potrebe zaradi sence na druge kulture. Zavzelj so tudi stališče, da ni mogoče zaradi terenskih prilik početi orne zemlje.

(Nadalevanje na 3. strani)